

Dosarul nr. 2ra-1759/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: O. Dvornic

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: M. Anton, O. Cojocar, A. Pahopol

ÎNCHEIERE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Alexandru Prisac în numele și interesele lui Nicolae Balașel și Maria Balașel,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Nicolae Balașel și Maria Balașel împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Victor Balșat, executorul judecătoresc Marianciuc Evelina, executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie, executorul judecătoresc Onoi Viorica și executorul judecătoresc Oglindă Sergiu, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

Avocatul Alexandru Prisac, acționând în numele și interesele lui Nicolae Balașel și Maria Balașel, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Victor Balșat, executorul judecătoresc Marianciuc Evelina, executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie, executorul judecătoresc Onoi Viorica și executorul judecătoresc Oglindă Sergiu, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 17 noiembrie 2010 Curtea de Apel Chișinău a emis Titlul executoriu prin care debitorul Iulia Rîlschi a fost obligată să achite în beneficiul lui Bălășel Nicolae și Balașel Maria datoria de 17 900 euro.

Titlul executoriu a fost pus în executare la executorul judecătoresc Victor Balșat.

Pe parcursul derulării procedurii de executare sau efectuat acte de executare, inclusiv s-a aplicată fața de debitor interdicția de a părăsi țara, însă de la debitor nu au fost încasate anumite sume de bani.

De la data emiterii Titlului executoriu reclamanții au raportat mai multe prejudicii în legătură cu neexecutarea hotărârii judecătorești.

A invocat că Nicolae Balățel este invalid de gradul doi legat de afecțiuni ale sistemului nervos, iar toate aceste circumstanțe i-a cauzat prejudiciu moral estimat în mărime de 150 000 lei.

Totodată, a indicat că reclamanților le-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 21 079 de euro în legătură cu neutilizarea sumei de 17 900 euro din anul 2010. Acest prejudiciu este echivalentul unei dobânzii de întârziere.

Prin hotărârea din 6 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Alexandru Prisac în interesele lui Nicolae Balățel și Maria Balățel împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Victor Balțat, executorul judecătoresc Marianciuc Evelina, executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie, executorul judecătoresc Onoi Viorica și executorul judecătoresc Oglindă Sergiu, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral.

La 7 octombrie 2020, avocatul Alexandru Prisac, în interesele lui Balățel Nicolae și Balățel Maria, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii și emitere unei decizi noi de admitere integrală a acțiunii.

La 7 decembrie 2020, avocatul Alexandru Prisac a depus cerere de apel motivată.

Prin decizia din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Alexandru Prisac, în interesele lui Nicolae Balățel și Maria Balățel și s-a menținut hotărârea din 6 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivare, Colegiul instanței de apel a conchis că, prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele și a stabilit corect circumstanțele importante.

A reținut, că instanță corect a stabilit că de către cei cinci executori judecătorești în procedura căroră s-a aflat documentul executoriu, au întreprins toate măsurile în vederea executării acestora, or din comportamentul acestora nu se deduce neîndeplinirea măsurilor necesare în vederea executării documentelor executorii, aceștia au reacționat imediat la toate cererile reclamanților.

La 12 iulie 2021, avocatul Alexandru Prisac, în numele și interesele lui Nicolae Balățel și Maria Balățel, a declarat recurs împotriva deciziei din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri de admitere a acțiunii și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel și prima instanță eronat au concluzionat că executorii judecătorești nu sunt vinovați de încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești. Or, la materialele dosarului au fost prezentată informația de la Poliția de Frontiere privitor la intrările și ieșirile de pe teritoriul Republicii Moldova în anul 2019 a debitorului Iulia Rîlschi, atunci când a fost emisă măsura obligația de a nu părăsi țara, însă Iulia Rîlschi în ciuda acestei măsuri totuși a părăsit țara.

Părăsirea țării de către debitorul Iulia Rîlschi este din vina executorului judecătoresc Victor Balțat, dat fiind faptul că nu a înregistrat această măsură de a nu părăsi țara la Poliția de Frontieră.

Altfel spus, instanța de judecată a dispus aplicarea măsurii de a nu părăsi țara, însă această măsură nu a fost înregistrată la Politia de Frontieră, deși aceasta a fost pusă în sarcina executorului judecătoresc Victor Balțat.

Consideră că instanța de apel și prima instanță au omis să aplice la caz prevederile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Instanța de apel și prima instanță nu au aplicat aceste prevederi legale care nu leagă lipsa vinovăției executorului judecătoresc de constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești.

Totodată, consideră că instanțele au interpretat eronat prevederile art. 2 alin. (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Astfel, instanța de apel și prima instanță eronat a menționat că restituirea titlului pe câteva luni de zile se datorează lui Nicolae Balașel și Maria Balașel. Însuși executorul judecătoresc l-a convins să depună cerere de restituire a titlului executoriu și ulterior imediat l-a depus către un alt executor judecătoresc. Deci, perioada restituirii titlului executoriu a fost una foarte scurtă comparativ perioadei de peste 10 ani de zile.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată recurenților și avocatului acestora la 5 octombrie 2021, prin intermediul poștei.

Recursul a fost depus de avocatul Alexandru Prisac, în numele și interesele lui Nicolae Balașel și Maria Balașel la 12 iulie 2021, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată pentru cunoștință Ministerului Justiției la 21 octombrie 2021, însă, până la data examinării admisibilității recursului referință prin care să expună poziția privitor la recursul declarat nu a depus.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Alexandru Prisac în numele și interesele lui Nicolae Balașel și Maria Balașel, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Alexandru Prisac în numele și interesele lui Nicolae Balașel și Maria Balașel.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari